

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!The Oldest
Slovene Daily
in OhioBest Advertising
Medium

STEVIKA (NUMBER) 264

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), NOVEMBER 10, 1942.

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

XXV. — LETO XXV.

ZVOJ POLOŽAJA NA DRUGIH SVETOVNIH BOJIŠČIH

Tanki Rommelovih čet so najbrže pribežali v Libijo. — Napredovanje Amerikancev na pacifiku. — Nemci v Rusiji.

DROBIJO STALNO IN VZTRAJNO NEMŠKO VOJAŠKO MOČ

AFRISKO BOJIŠČE

9. novembra. Angleški elektrizirane po vesteh ameriški okupaciji Francoske vojske, so danes se pospešile na četami maršala Rommela in njegovega ponosnega kora, ki je štel 140.000, od katerih pa jih ni o danes menda niti 20.000, da se, da kolikor možno, ostalo, so dospeli zdaj v Libijo. Angleški in ameriški vojski so mu včeraj razstrelili kora. Angleško poročilo naznanja, da je padlo med tem v angleško vojsko mnogo nadaljnjih ujetnikov, med njimi poveljnik inženir Pavić divizije.

BOJI NA PACIFIKU

Glavnih bojnih zonah na Pacifiku, na Solomonskih otokih, države ameriške in japonce nazaj. Zavezniške potiskajo naprej proti otokom, dočim se 43 milj dalje ameriške padalske čete spustijo na to važno točko na Guineji.

er grozi, da se bo maščeval, toda iz njegovih besed zveni strah in skrb

da ne bo nikoli zapustil Nemčije ter pobegnil v inozemstvo, kakor je storil kajzer. — Glede Stalingrada je rekel, da slednji ni vreden, da bi postal drugi Verdun.

LONDON, 8. novembra. — Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Hitler je nocoj izjavil, da bo v svojem govoru ob 20. obletnici izkrcanja ameriške vojske v Afriki.

Odložitev izdajanja registracijskih kart za gasolin

Vsa znamenja kažejo, da se bo registracija odložila do dni 18., 19. in 20. novembra.

V mašineriji za distribucijo baznih racijskih knjižic za odmerke gasolina, katere knjižice so imele iti med ljudstvo v četrtel, petek in soboto, je nastal poseben problem, ki se je iz San Franciscas naznanilo, da se bo pričelo z registracijo najbrže šele dne 18., 19. in 20. novembra.

Tukajšnji tozadevni urad izjavlja, da ni prejel še nikakega avtentičnega ukaza z ozirom na to stvar, toda da je kaj lahko mogoče, da bo stvar za nekoliko dni odložena.

Kadar bo napočil čas za predložitev prošnje, storite sledeče:

Dobite listino ali formo za aplikacijo ter označite na njej serijske številke vseh petih "tajerjev", ki jih imate. Tozadevne listine dobite na gasolinskih postajah, v uradih odborov za racioniranje, v garažah in drugod. Prodajte svoje odvisne tajere (ako jih imate več kot pet), kajti avtomobilisti, ki bi imeli več kot pet tajerjev, ne dobe knjižic. Tajere lahko prodate, če pokličete Railway Express agencijo, ki jih bo odpeljala.

Lastnik avtomobila naj podpiše listino, nakar jo predloži za državno registracijsko karto vred na najbližji registracijski postaji, kjer boste dobili svojo knjižico in kjer boste tudi lahko zaprosili za dodatne B in C knjižice.

EISENHOWER POZDRAVLJA RUSKI SHOD

Dočim so se nahajale ameriške čete, ki jim poveljuje general Eisenhower, na potu v Francosko Afriko, je general brzojavil Josephu E. Daviesu, bivšemu ameriškiemu poslaniku v Rusiji. Generalova brzojavka je vsebovala pozdrav zborovalcem na shodu za pospeševanje ameriško - ruskega prijateljstva.

"V imenu ameriškega vojaštva ne evropskih bojiščih pozdravljam hrabro sovjetsko armado," je brzojavil ameriški general. "Njena veličastna obramba sovjetskega teritorija nam je vsem v inspiracijo. Sedanjí razvoj v Rusiji in na drugih bojiščih vodi nesporno do končnega trumfa nad silami zla in zatiranja. — Eisenhower.

AMERIŠKI VOJAK OBEŠEN V AVSTRALIJI

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, 9. novembra. — Tukaj je bil danes obešen ameriški vojak Edward J. Leonski, bivši prodajalec v neki grocerijski trgovini v New Yorku. Na smrt je bil obsojen, ker je tekmo za temnitve umoril troje žensk.

NE POZABITE!

Jutri večer, 11. novembra se bo vršil na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave. "Meet your Navy Program", potom katerega se bosta seznanili z vašo vlogo, ki jo igra naša mornarica, v bitki za svobodo. Program, kot ste lahko že čitali, bo vseboval premikajoče slike kot tudi druge točke v zabavo. Posetite ta program, vstopnina je prosta za vse!

TREPETATI JE ZLOČIN!

LONDON, 9. novembra. — Neki fašistični komentator na rimskem radiu je nocoj izjavil, da "je obzorje za Italijo črno—zato nam je pričakovati napada od katere koli strani," nakar je pripomnil, da so vsa tega krivice Zedinjene države. "Letede trdnjave" (ameriški bombniki) so bile tiste, ki so se v velikem številu udeležile napada na Genovo," je povedal komentator Aldo Valori svojim poslušalcem.

"Ameriške ladje so bile tiste, ki so prepešale vojaške čete preko Atlantika, in ameriške tovornjake so tiste, ki bruhajo iz sebe tanke, ki napadajo osiše v Egiptu." Kakšno stanje vlada zdaj v Italiji, je razvidno tudi iz komentatorjeve grožnje, češ, da pomeni zdaj trepetanje v javnosti—zločin...

Kaj boste dali?

Kmalu se bomo veselili božičnih praznikov. Fanta ali deklet, ki je v službi Strica Sama, boste gotovo obdarili, toda s čim, da jim najbolj ustrežete? V drugačnih razmerah bi jim lahko podarili kak praktičen predmet. Trajno darilo je vedno bolj priljubljeno, zato pa vam priporočamo, da bi jim poslali nekaj, kar bodo cenili.

Baš za to priliko je priporočljiva najnovejša knjiga "What's Your Name", ki jo je spisal naš ameriški pisatelj Louis Adamič. Adamičeva dela so dobila priznanje od ameriških literarnih ustanov in upoštevana ter čislana so v visokih krogih. Tudi vaš sin ali hčerka, ki je od doma ter služi svoji domovini v enem ali drugem poklicu, bo s hvalečnostjo sprejel(a) to velepomembno in obenem zanimivo knjigo.

Če boste naročili knjigo v našem uradu, bomo poskrbeli za poštino in zavijanje ter odposlali na nam izročni naslov. Ne odlašajte, še danes se zglasite v našem uradu in jo oddajte. Cena knjigi je \$2.50, poštne prosto.

Naši vojaki

Na devetdnevni dopust je prišel vojak Anthony Perušek, ki služi pri Troop B. 101st Cav. v Fort Devensu, Mass. Nastanjen je pri svoji sestri Mrs. Jennie Fatur, 1048 E. 71st St., kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Iz Washingtona, D. C., pa je prišel na krajši dopust pred skorajšnjim odhodom preko morja vojak Anthony Šabec iz Barbortona, ki je član inteligentne vojaške službe. Mladi Anthony je nečak urednika "Enakopravnosti". Obema našima fantoma želimo mnogo razvedrila med svojci in srečen povratek po zmagoslavno zaključeni vojni.

SEJA JPO, SS

Zastopnike in odbor JPO, SS za okrožje SDD, Waterloo Rd. se opozarja, da se vrši nocoj mesečna seja. Pričetek ob 8. uri zvečer v S. D. D. Seja je važna in podana bo finančno poročilo iz zadnje prireditve. Naj nikogar ne manjka, pridite vsi!

Prestala operacijo

Mrs. Frank Rožič, 5380 Standard Ave., je preteklo sredo srečno prestala operacijo v Women's bolnišnici. Sedaj jo prijateljice lahko obiščejo, mi ji pa želimo, da bi čim prej popolnoma okrevala!

Zvišanje plač pisarniškem udeležu poulične

Člani mestne zbornice so nocoj odločili, da se zviša za \$100.000 plačo 400 uslužbencem mestnega tranzitnega sistema, katerih plače ne temelje na mezdah.

Tozadevno akcijo se je podvzelo in odobrilo v namenu, da se izboljša plače klerikom, skladiščnikom, starterjem in ostalemu pisarniškem udeležu, čigar plača znaša manj kot \$5.000 letno, da bodo tudi oni deležni priboljška, kakor so ga bili mornarji, sprevodniki in vozniki avtobusov, ki so prejeli 12 1/2 centa povišanja meзде na uro.

Darovi za Ruski vojni relief

Na večerni zabavi pevskega zbora "Sloga" dne 31. oktobra, ki je bila prirejena za Rusko vojni pomoč, sta darovala v isti namen Mr. M. Ludvik \$10.00 in Mr. J. Bostjančič \$5.00, skupaj \$15.00. Odbor se jima iskreno zahvaljuje.

V Sloveniji so Nemci postrelili v dveh mesecih približno 500 talcev

Do konca meseca avgusta t. l. je bilo v Sloveniji ustreljenih 2,500 talcev. — Porušenje vasi Krašnje v kamniškem okraju. — Nasilno nabiranje Slovencev v nemško armado.

LONDON, 3. novembra (UP) — Newyorški "Daily Mirror" prinaša naslednjo vest: "Nemške oblasti so porušile vasi Krašnje v Sloveniji ter dale postreliti 50 talcev v vasi Sv. Jurij.

Vse moško prebivalstvo vasi Krašnja je bilo ustreljeno, žene in otroci pa odpeljani v deportacijo, a vse hiše porušene — tako so se Nemci maščevali zaradi gerilskih napadov, ki je bil izvršen v bližini Kamnika.

Ustrelitev 50 talcev

Pri Sv. Juriju pod Kumom je bil ubit visok nemški uradnik, nakar so Nemci ustrelili 50 talcev, ostalo prebivalstvo pa izgnali. Ubiti nemški uradnik je bil okrajni načelnik v Trbovljah in se je imenoval Kraus.

Angleška časniška agencija Exchange Telegraph prinaša to brzojavno vest na podlagi poročila nemškega časopisa. Nacistične oblasti so izvedle ta zločin v znak maščevanja za napade gerilcev na nemško razmejitveno komisijo, v poteku katerih je bilo 5 članov te komisije ubitih ter za usmrtno kaznjenika za upravo slovenskega ozemlja, zasedenega od Nemcev.

V Mariboru ustreljenih 172 talcev

LONDON, 5. novembra (Radio - brzojavka New York Times-u) — Jugoslovanski krogi v Londonu so dobili danes vesti iz Slovenije, ki poročajo, da so Nemci v preteklem mesecu ustrelili v Mariboru 172 talcev.

Uničenje vojaškega vlaka

Nemci so izvršili te morije v znak maščevanja za uničenje vojaškega vlaka, katerega so u-

ZASEDBA FRANCOSKE AFRIKE GRE GLADKO IZPOD ROK

Francoski general Giraud bo organiziral francosko vojaštvo za boj ob strani zaveznikov.

AMERIŠKA ARMADA SE PRIPRAVLJA ZA PREHOD TUNIZIJE

Zavezniški glavni stan v Francoski Afriki, 9. novembra. — V Casablanci so bile obnovljene silne sovražnosti, ko je poveljnik garnizije odklonil predlog ameriškega generala Gastona S. Pattona, poveljnika ameriških čet v Maroku za premirje.

Napadi na Casablanko

Takoj zatem so pričele ameriške čete s tanki napadati Casablanko od dveh strani. Nadaljevali so napade na severni del mesta, poveljnik ameriških čet, je nocoj naznanil, da je prispel v Algerijo francoski general Henri Giraud, ki je že dvakrat pobegnil iz nemškega ujetništva, in sicer tekom prve svetovne in sedanje vojne. General Giraud bo organiziral francosko severnoafriško armado, s katero se bo postavil ob stran zavezniških narodov v boju proti Nemčiji in Italiji.

Ameriški vrhovni poveljnik mu je obljubil, da bodo deležni njegovi bojovníki vse podpore od strani zavezniških čet.

Generalova priljubljenost

General Giraud je star 63 let ter zelo priljubljen in spoštovan tako med francoskim vojaštvom kakor med civilnim prebivalstvom. Poročila z Vichya naznanjajo da je admiral Darlan, znani Lavalov sodelavec, ki sovraži Angleže, padel v ujetništvo Amerikancev.

Rooseveltov apel na beja Tunizije

WASHINGTON, 9. novembra — Predsednik Roosevelt je apeliral na beja Tunizije, naj slednji dovoli ameriškim četam prehod ozemlja v Libijo, kjer nameravajo Amerikanci prestreči beg maršala Rommela in njegovih čet.

Na dopustu

Na 15 dnevni dopust sta dospela korporal Frank Lapuh in njegova soproga. Nastanjena sta pri njegovi materi Mrs. Antonia Svetek, 21272 Fuller Ave., prijatelji ju pa lahko obiščejo tudi na domu Mrs. Dolgan, Parkgrove Ave., ki je mati Mrs. Lapuh. Dospela sta iz San Franciscosa, Cal., kjer je korporal Frank Lapuh pri 107. kavalariji. Njegov najmlajši brat Edward pa je pri mornarici v Pearl Harbor.

Zločinske metode Nemcev

Nacistični gauleiter Rainer v Sloveniji je izdal povelje, da Slovinci, ki ne bi hoteli na nabor za nemško vojsko, ne bodo smeli dobivati nobene hrane. Na glavnem trgu kraja Morzije so javno ustrelili pet mladencev, ki so se bili odtegnili naboru, češ da so "dezerterji", njihove rodbe pa so bile poslone v izgnanstvo. Na Gorenjskem so vzeli za talce številne rodbe mladencev, ki so zaradi nabora pobegnili v gozdove.

Svarilo Amerikancem

Zavezniški glavni stan v Francoski Afriki, 8. novembra. — Ameriški vojaki, ki se izkrcujejo v Severni Afriki, so opremljeni s knjižicami, v katerih jim je naročeno, kako se imajo vesti napram arabskim ženskam. V teh knjižicah je natančno določeno, kaj smejo in česa ne smejo storiti. Knjižica opozarja, da se ne sme med Arabci ničesar bolj spoštovati kakor njihovega zadržanja napram ženskam. "Treba se je vedno zavdati, da utegne napačno postopanje z arabskimi muslimankami izjaloviti celotno kampanjo," je rečeno v tej knjižici.

Vdor v Tunizijo

Ameriška armada se zdaj pripravlja za bliskoviti vdor skozi Tunizijo v Libijo, kjer bi zadela na ostanke armade nemškega maršala Rommela, ki beže proti Libiji. Francosko vojaštvo strelja na Amerikance, toda slednji prodirajo ne glede na opozicijo.

General Giraud v Algeriji

Zavezniški glavni stan v Francoski Afriki, 9. novembra. — General Dwight D. Eisenhower, poveljnik ameriških čet, je nocoj naznanil, da je prispel v Algerijo francoski general Henri Giraud, ki je že dvakrat pobegnil iz nemškega ujetništva, in sicer tekom prve svetovne in sedanje vojne. General Giraud bo organiziral francosko severnoafriško armado, s katero se bo postavil ob stran zavezniških narodov v boju proti Nemčiji in Italiji.

Ameriški vrhovni poveljnik mu je obljubil, da bodo deležni njegovi bojovníki vse podpore od strani zavezniških čet.

Generalova priljubljenost

General Giraud je star 63 let ter zelo priljubljen in spoštovan tako med francoskim vojaštvom kakor med civilnim prebivalstvom. Poročila z Vichya naznanjajo da je admiral Darlan, znani Lavalov sodelavec, ki sovraži Angleže, padel v ujetništvo Amerikancev.

Rooseveltov apel na beja Tunizije

WASHINGTON, 9. novembra — Predsednik Roosevelt je apeliral na beja Tunizije, naj slednji dovoli ameriškim četam prehod ozemlja v Libijo, kjer nameravajo Amerikanci prestreči beg maršala Rommela in njegovih čet.

Na dopustu

Na 15 dnevni dopust sta dospela korporal Frank Lapuh in njegova soproga. Nastanjena sta pri njegovi materi Mrs. Antonia Svetek, 21272 Fuller Ave., prijatelji ju pa lahko obiščejo tudi na domu Mrs. Dolgan, Parkgrove Ave., ki je mati Mrs. Lapuh. Dospela sta iz San Franciscosa, Cal., kjer je korporal Frank Lapuh pri 107. kavalariji. Njegov najmlajši brat Edward pa je pri mornarici v Pearl Harbor.

Zelimo jima obilo razvedrila in zabave v krogu svojih domačih.

K vojakom

Včeraj je odšel k vojakom Frank Wolf, edini sin poznanih kulturnih delavcev Mr. in Mrs. Leo Wolf, 14703 Sylvia Ave. Odšel je v Camp Perry, O. Zelimo mu srečen povratek!

V nedeljo, 15. nov. Koncert in igra

Mlad. pev. zbora S.D.D. na Waterloo Rd. Pričetek ob 3.30 pop.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PRIČETEK VELIKE OFENZIVE

Danes vihra ameriška zastava triumfalno nad mesti, pomorskimi bazami in letališči Francoske Afrike, od atlantske obali pa do prestolnice Algerije ob sredozemski obali.

To podvzetje ameriških čet, podprto po angleški pomorski in zračni sili, pomeni enega najhujših udarcev velike ofenzive zavezniških narodov, ki bo strla v prah ošabne nacistično-fašistične zavojevalce.

Maršal Petain, zvesta lutka Berlina, ki pravi, da izpričuje invazija Francoske Afrike "imperialistične name- Zedinjenih držav," je zavrnil Rooseveltovo obljubo, da bo ohranil francoske kolonije Franciji. V svojem odgovoru je maršal Petain dalje dejal: "Vi veste, da bi mi branili imperij pred vsako agresivnostjo kogar koli. In vi veste, da bi jaz držal svojo besedo."

Predsednik Roosevelt ve baš obratno: da je Vichy s tem, da neprestano popušča Nemčiji, že nešteto krat snedel svojo dano besedo. Ne samo da je Vichy potom svojih kolonij, ki so sedaj ovsobojene njegovega in nemškega gospodarstva, pomagal Nemcem v Afriki, temveč je tudi ustregel vsaki nemški zahtevi po nadaljni kooperaciji in sodelovanju z nacisti, nakar je svoje poniževalne akcije kronal s tem, da je prodal francosko delavstvo v nemško sužnost. — In kako je Francija, ki ji vlada Vichy, pripravljena braniti svoje kolonije pred "agresivnostjo kogar koli," nam nudi sijajen dokaz bivša Francoska Indo-Kina, ki jo je Vichy brez boja izročil Japoncem, kateri so jo izpremenili za bazo svojih napadov na Sijam, Javo, Sumatro in na drugo pacifično posest.

Najbolj značilna je reakcija francoskega ljudstva nad zadnjimi dogodki. Radost ljudstva je opaziti vsepovsod. Francosko vojaštvo v Afriki se je vdalo skoraj brez odpora. Vichy je poslal iz Toulona v Afriko svojo mornarico, toda vse kaže, da bodo francoski mornarji prav tako postopali kakor člani francoske armade. Pa naj stori ta mornarica že karkoli, sila angleške mornarice v Sredozemlju jo drži zdaj popolnoma v šahu.

Apel francoskih apizarjev, ki prosijo francosko ljudstvo, naj se upre "agresorjem," se lahko smatra za prošnjo, da naj si francosko ljudstvo samo še bolj zadrigne vrat z vrvoj, ki mu jo je ovila okoli vratu Nemčiji v črni dneh premirja leta 1940. Toda apizarji bodo dosegli baš nasprotno: zdaj se bodo med francoskim ljudstvom še bolj razplamteli zublji odpora in revolte tako proti Nemčiji, kakor proti Vichyju.

Ko je govoril Hitler ob obletnici svojega puča iz leta 1923 v Monakovem, ni mogel skriti svojih pravih občutkov. Njegov sedanj govori je razkril še bolj kakor njegov govor pred mesecem dni v Sportni palači, kakšno naziranje vlada v Nemčiji.

Nemci so sicer vedeli, da se koncentrija v Gibraltarju velika mornarica, toda niso imeli niti pojma o njenih namenih in ciljih. Zato je Hitler v svojem govoru obljubil, da bo zadal protidudec, "čim bo Nemčija zanj pripravljena." To je torej priznanje, da je bila na to presenečenje popolnoma nepripravljena.

Nato je pričel diktator v obrabljenih frazah omalovaževati vse afriško podvzetje. "Angleži," je rekel Hitler, "hočejo zdaj dokazati svetu, da pomeni njihovo napredovanje preko nekaterih kilometrov afriškega peska veliko zmago." Ampak pri tem je Hitler popolnoma izpregledal dejstvo, da so Angleži poleg tega, da so v svoji ofenzivi že dosegli libijsko obal, tudi skoro popolnoma uničili njegov ponosni afriški zbor z vsemi njegovimi ogromnimi zalozami: tanki, letali in topovi. Kakor naznanjajo zadnja poročila, je bila Rommelova armada v Afriki že reducirana od 140,000 na 25,000 mož.

Dalje si je Hitler prizadeval opravičiti izjalovitev svojih armad, ki niso mogle zavzeti Stalingrada. "Stalingrad ni vreden žrtev drugega Verduna," je rekel, ni pa povedal, da so že dosedanje žrtve za zavzetje Stalingrada daleč presegle žrtve prvega Verduna.

Hitler je v onemogli jezi besnel proti razvojem, ki

bodo doprinesli k njegovemu padcu: ameriška ofenziva v Afriki, angleška ofenziva v Egiptu in nadaljevanje trdovratnega odpora Sovjetske Rusije. To so glavni elementi vojne v njenem bodočem razvoju.

Čim bo Afrika očiščena Nemcev in njihovih žalostnih zaveznikov Italijanov, bo padel težak zavezniški udarec na južno Evropo, najbrže na Italijo. Nato pa se bodo zavezniški združili s hrabrimi četniki in partizani v Jugoslaviji, ki se že od pomladi leta 1941 hrabro upirajo osi.

Urednikova pošta

Zdaj v resnih časih

Zimski čas nam že prihaja, fantje gredo iz tega kraja in ko pride zadnja moč, fantje gredo od doma proč.

Preljuba slovenska dežela, res si bila lepa in vesela ko sem se jaz tam rodil, Al' Bog kje bom smrt storil.

Al' na polju al' na cesti, sam Bog ve na katerem mestu, tam bo tekla rdeča kri, usmili se jih, Marija Ti!

Martin Skedel

Pod nemško in laško okupacijo

Časopisje v Angliji posveča vedno večjo pozornost dogodkom v Sloveniji. V naslednjem so navedeni nekateri izrčki iz raznih angleških listov:

Italijani z vedno večjo nasilnostjo zatirajo vse, kar je slovenskega. Na stotine vasi in osamljenih kmečkih domov je porušili. Italijani so popolnoma porušili kraje: Podgrad, Gaber, Stopice, Zlebič, Dobro polje, Babno polje, Bloke, Borovnico in Verd. V mesecu avgustu so Italijani samo v enem tednu usmrtili 311 slovenskih talcev. Trst je v zadnjem času postal zelo važna odprema točka nemških dobav za Grčijo in Severno Afriko. Laški pritisk v Trstu se je silno poostiril in celo slovenska govorica je prepovedana.

Poročila, posneta po švicarskih listih iz maja in junija: Oboroženi upor se je razširil na slovensko Primorje. Italijani so zelo ojačili svoje vojaške postojanke. Na Primorskem so Italijani zažgali vasi Ostrožno, Brdo in Suhor. V različnih krajih v okolici Nanosa so Italijani razglasili obsedeno stanje. Iz Goriskega so se uporniki umaknili v dolenske gozdove. Vse ozemlje od Kočevja in Grosuplje pa do nekdanje jugoslovansko-italijanske meje je v rokah upornikov. V tem področju so Italijani popolnoma brez moči. Kjer morejo, bombardirajo vasi in naselja; moško prebivalstvo se pridružuje upornikom v gozdih. Na dolenski železnici je promet nezanesljiv in od časa do časa prekinjen. Nedavno se je 500 italijanskih vojakov podalo upornikom ter jim izročilo orožje in municijo. V Ljubljani so šolska poslopja, v katerih so nastanjeni vojaki, pretvorjena v utrdebe z zakloni in strelnicami. V okrajih Litija in Zidan most so razmere približno take kot drugod na Dolenjskem. V trboveljskem rudniku so poškodovane naprave in nekateri deli premogovnika so poplavljeni z vodo, tako, da bo izkoriščanje istih za več let onemogočeno.

Jugoslovanska vlada v Londonu je pred kratkim prejela sledeče zakasnele podatke o pomnevanju slovenskega prebivalstva na Štajerskem: Takoj po svojem prihodu so Nemci izgnali vse značilne slovenske osebnosti, one pa, katerim so

dovolili ostati v ptujskem okraju, so prisilili, da pošiljajo svoje otroke v nemške šole. Slovence, ki imajo nemško zveneča imena, prisilijo, da se vpišejo v nemške organizacije. Slične zahteve stavijo tudi Slovencem, katerih žene so Nemke. Vse kulturne spomenike so uničili tako dosledno, da so na ptujskem pokopališču porušili celo vse nagrobne spomenike, ki so nosili slovenske napise.

Preko Londona se poroča, da so bile nemške in italijanske okupacijske čete v jugoslovanskih krajih zadnje čase močno ojačene. Nemci so baže zelo nezadovoljni z laškimi neuspehi v dotičnih krajih. Pogosto prihajajo vesti o naraščajoči napetosti med Nemci in Italijani v razkosani Jugoslaviji. Brzojavke iz Ankare zatrjujejo, da nameravajo Nemci prevzeti kontrolo na Hrvaškem in Sloveniji in baže celo v Trstu. Nemci so podvojili število svojega vojaštva na Hrvaškem in v Sloveniji, kjer so imeli dosedaj dve diviziji. Italijani pa imajo tam najmanj 18 divizij, to je 250,000 do 325,000 mož.

Zavezniške vlade v izgnanstvu so sestavile seznime obtožencev, ki se bodo morali po zavezniški zmagi zagovarjati pred zavezniškim sodiščem za zločine in krutosti, izvršene v zasedenih evropskih deželah. V jugoslovanski črni knjigi so imena sledečih krivcev:

Nemški general Fritz Zimmermann, ki je dal poklati 3,600 oseb v Kragujevcu. General Von Dankelmann, ki je poslal deset tisoč Srbov v koncentracijska taborišča in dal poklati nadaljnjih deset tisoč Srbov. Madžarski general Feran Bojan, ki je izdal povelje za uboj vseh Srbov v Novem Sadu. Poglavinik Ante Pavelić, ki je prodal Hrvatsko Nemcem in ki je odgovoren za smrt tisočev in tisočev ljudi v Hrvatski. Evgen Kvaternik, ki je bil načelnik policije v Zagrebu. Giovanni Mazzolini, italijanski namestnik v Dalmaciji, ki je dal porušiti na stotine črnogorskih vasi in naselij. General Milan Nedić, kvizlinški predsednik lutkarske vlade v Srbiji, ki sodeluje z osi.

Zadnja straža srbske armade

London, 30. oktobra (ONA). — V nedavni bitki za neko oporišče pri Gruži blizu Kragujevca so bili srbski patrioti prisiljeni, da se umaknejo pred pritiskom nadmočnih sovražnih sil.

V jarkih pa je vseeno še ostalo nekaj branilcev, ki so nadaljevali streljanje, a napadalci so opazili, da je njihovo ravnanje z orožjem precej nestrokovno. Nemci so na to z napadom zavzeli jarke.

Kvizlinški časopis iz Beograda "Novo Vreme", ki poroča o tem boju, piše, da so našli v jarku dva fantiča, oba mlajša od 15 let. Eden je bil srednješolec, drugi pa ključavničarski vajenec. V pesteh sta krčevito stiskala puško, pretežko za njihove mlade roke in se borila do zadnjega vzdihljaja.

Govor ministra Snoja na radiu

Radio oddaja dne 29. oktobra, 1942.

Ko sem vam pred nekaj tedni govoril, sem povdaril, da je vojna prešla v svojo drugo fazo — da združeni narodi prehajajo iz defenzive v ofenzivo. Ta ofenziva je dejansko že prišla. Zračni napadi na Nemčijo, na tovarne v Franciji, Belgiji, Holandski, neuspeh Hitlerja pred Stalingradom, ofenziva v Egiptu, bombardiranje mest v Severni Italiji — vse to je začetek velike akcije, predpriprava za drugo fronto, ki bo končno strla nacizem in fašizem.

Vsporedno s to vojaško akcijo je po vsem anglo-saksonskem svetu pričelo veliko zanimanje za povojno ureditev sveta. Povdarjam za povojno ureditev sveta — ne samo Evrope, ali le dela Evrope. Ves problem je zapopaden v izreku: "Ni dovolj, da dobimo zmago, dobiti moramo tudi mir!"

Dobiti mir — pa znači ureditev Evrope, taka ureditev, da bodo evropski narodi v njej našli svojo svobodo, svojo varnost in možnost razvoja in napredka.

Dobiti mir — znači ureditev Azije, vseh onih prostranih predelov od Libanona preko Indije in Kitaja v širine Tihega oceana.

Dobiti mir — znači ureditev arabskega sveta, Afrike itd., itd. Dobiti mir — znači dati svetu socialno ureditev, tako socialno ureditev, ki bo priznala in spoštovala človeka kot človeka in ga zavarovala pred izkoriščevanjem po komur koli.

Vse to je ozko povezano med seboj. Ves svet je bil pogrt v kaos vojne in klanja. Ves svet doprinaša ogromne žrtve za dosego zmage in čaka rešitve in ureditve. Formula, princip ureditve bo moral biti eden, enoten za ves svet. Ne bodo več mogoče posebne rešitve in principi za Evropo, a drugačni za Azijo in ostali svet. Vsi, ki doprinašajo žrtve za dosego zmage, bodo hoteli in morajo biti enaki.

Ako gledamo problem s te strani, vidimo pred kako velikimi, odgovornimi nalozami se nahajajo državniki v Washingtonu in Moskvi.

Razumljivo je vsled tega, da se o vseh teh problemih tudi zelo mnogo razpravlja in piše v javnosti, v knjigah, revijah ter proučuje v posebnih komisijah in na univerzah. V ponedeljek je o tem problemu govoril tudi Wendel Willkie, ko je govoril o svojem potu v Turčijo, Rusijo in Kino. Takole je Wendel Willkie povedal svoje mnenje: "Mi se moramo boriti ne samo, da uničimo svoje sovražnike, ampak tudi za ideje in osnove novega sveta. Mi moramo dobiti mir. Da dobimo mir pa so potrebne tri stvari:

Prvič: Že sedaj moramo napraviti načrt za mir na globalni bazi.

Drugič: Svet mora biti svoboden, gospodarsko in politično, za narode in za posameznike.

Tretjič: Amerika mora igrati aktivno in konstruktivno vlogo za osvoboditev in dosego miru.

Ce sem dejal, moramo imeti načrt za mir na globalni bazi — sem mislil pri tem na ves svet, kontinenti in oceani naj bodo samo del tega načrta.

Ce sem dejal, svet mora biti svoboden — sem povdaril le to, da se je pričel proces, ki ga nihče ne more ustaviti. Narodi vsega sveta so na pohodu, fizično, umsko in duhovno — rešitev je le v svobodi. Ce sem dejal, da mora Amerika pri tem do kraja sodelovati, sem povdaril to za-

to, ker gleda svet v Ameriko ti isti element, ki bo dovolj močan in imel dovolj odločnosti in korajže popraviti krivice širom vsega sveta — tako je Willkie nadaljeval svoj govor.

Govor je močno odjeknil v Ameriki in bo gotovo tudi drugod po svetu. Eno je danes gotovo, Amerika se po tej vojni ne bo zaprla v svoje meje, ampak bo tako aktivno, kakor danes sodeluje v borbi, sodelovala tudi v miru, za dosego pravega miru.

Ta gotovost je zelo važna za male narode, predvsem za male narode v Evropi. V tem dejstvu je garancija, da se z njimi ne bo barantalo, da ne bodo prepuščeni sami sebi in da ne bodo drobiž za plačilo računov velikih sil.

Seveda naj nas to ne upspava in ne zavra. Predvsem nas Slovencev in Jugoslovancev ne, ki živimo na najbolj vetrovnem delu Evrope. Le v vsodbudo naj nam bo, da bomo z večjo odločnostjo in še z večjim naporom delali za svoje osvobojevanje.

V tem ogromnem prepletanju in svetovnem konfliktu smo le majhen neznamenit delček. Interesanti smo in bomo le, v kolikor bomo tudi sami doprinesli k tej skupni svetovni ureditvi. Da bomo sami pomagali pri tej ureditvi, in da ne bomo čakali, da bodo drugi nas urejevali. Zato svoje notranje spore in težave odložimo, pozabimo. Mislimo najprej na svojo svobodo, kje in kako bomo ob pravem času sami s svojo lastno močjo postavili svoje meje. Mislimo na to, kako mesto bomo mi sami zavzeli v urejanju sveta. Jugoslavijo, domovino vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, čaka v tem pogledu važna in pomembna naloga. Zato bodimo složni in pripravljeni!

Novo pleme "nad-ljudi"

Paveličevci bi se tudi radi prelevili v nad-ljudi

London, 25. oktobra (Radio prejemna služba) — Da bi opravičili svoja izdajstva napram tradiciji hrvatskega v morda tudi v želji, da bi raztolmačili svojemu narodu, kakaj so ga vpregli v laško - nemški jarem, so si Paveličevci zdaj izmislili, da Hrvati sploh niso slovenskega rodu. Radi bi natvezili svetu, da so Hrvati neko skrivnostno vojaško pleme, ki si je podjarmilo slovenske narode, prevzelo od njih jezik in jim zavladalo. Na čudežen način se je skozi tisoč let ohranilo med temi plemenimi čistimi potomci tega vojaškega rodu in zdaj dajejo vsemu narodu njegov značaj.

Nismo zadosti nori, da bi se o tem prerekali. Vsa hrvaška literatura, vse narodno življenje, šege in navade nosijo značaj in lice slovanstva. Teoretično pa bi moglo biti res, da frankovci, ustaši in slični ne bi bili Slovani. Oni so bržčas res neka tuja kri, ali ne kri vladarskega plemena, temveč suženjska kri hlapčevske vrste, ki se je prodala tujcu. Naj se spominjajo hrvaškega pregovora: "Vsem bo odpuščen, prav vsem, samo ne izdajalcem!"

DEKLETA IN ŽENE

Ne odlašajte! Naročite si fini FUR-ov "STERLING" suknjo za bodočo zimo na "CALL" in to direktno iz tovarne SEDAJ dostavljamo po pošti po nizkih cenah. Za dobro pošteno postrežbo se vam priporočam

BENNO B. LEUST
1034 Addison Rd. ENd. 3426 ali

10% SAV
NOW OR
TAKEN BY
AXIS LATE
BUY WAR BONDS

Konservacija pri delu

Važnost konzervacije ali pri-
manjavanja sega pa še mnogo
je kot do doma samega. Pro-
sto skozi vse, kar vsak Ameri-
čan vidi. Zlasti pri delu je
treba paziti na umno kon-
servacijo — kajti delo je dosti-
avno direktno ali indirektno
povezano z našim vojnim napo-
rom. Potrata le zakašnjuje ta
por. Potrata pomenja, da na-
tovarne in pisarne morajo i-
sti več oprem za delo, več za-
delavcev kot jih zares potrebujejo in
z druge strani pomenja po-
stano breme na tovarne, pro-
stredstva in na vsakogar,
ki ga to tiče.

Ne rabite orodij brezskrb-
no, ako ste zaposleni v tovarni
drugem mehaničnem pokli-
čenju. Eden izmed najhujših ame-
riških pomanjkljivosti je v stroj-
orodjih. Glejte, da ne zar-
jate. Nikdar ne izpostavljajte
njemu naporu kot onemu, za
ki so bila napravljena. Če itak
dan zadosti ur za izdelavo
orodij in kalupov. Ne na-
gajte na nje še večje breme,
jih pustite nadomeščati o-
stali, ki ste ga pokvarili po ne-
pozornosti, ko so že tako strašno
obloženi z delom.

Pisarniški delavci se mora-
jo zavedati, da pisalni stroji,
pisalni stroji, stroji za mimeo-
grafiranje, kovinsko pohištvo in
vse vrste pisarniških oprem, ki
so jeklo, baker, gumij, alu-
minij in izurjenost iskusnih
delavcev, se ne morejo zlahka na-
domeščati. Na vse te priprave tre-
ba skrbno paziti. Pisalne in sli-
čne stroje treba pokrivati, ko se
rabijo, in jih dajati redno
pregledati od sposobnih poprav-
ilcev.

Ne trajte papirja in ne
poročajte nepotrebnih zalog. Pi-
sane na obeh straneh pole, kol-
iko je mogoče. Vedno rabite o-
stane strani za prepise. Zapišite
da tudi vojna in mornariška
potrebujeta papir in pisarniške
priprave. Čim več istih moramo
producirati — tako da bo vsak-
do imel, kar potrebuje — tem
bolj bomo v stanu producirati
več predmetov, ki so bolj po-
trebni za vojno.

Telefon je sredstvo za ko-
munikacijo. Za časa vojne bi se
moralo rabiti le za pogovore, ki so
resno potrebni. Ne obremenjaj-
te zveze s nepotrebnimi pogo-
vorji, čenčami ali drugimi nezmi-
slnimi stvarmi. Vzdrževanje te-
lefonnega sistema za časa voj-
ne je itak nekaj ogromnega. Ne
povečajte problema s nepotrebnim
delom.

Kopači trdega premoga v
Pennsylvaniji in premogariji v
drugih pokrajinah, enako ka-
ko delavci v jeklarnah, so oni,
za katere računamo, da odpo-
krajajo kritični vojni situaciji,
kadar da kriza, do katere se mo-

Japonska ujetnika

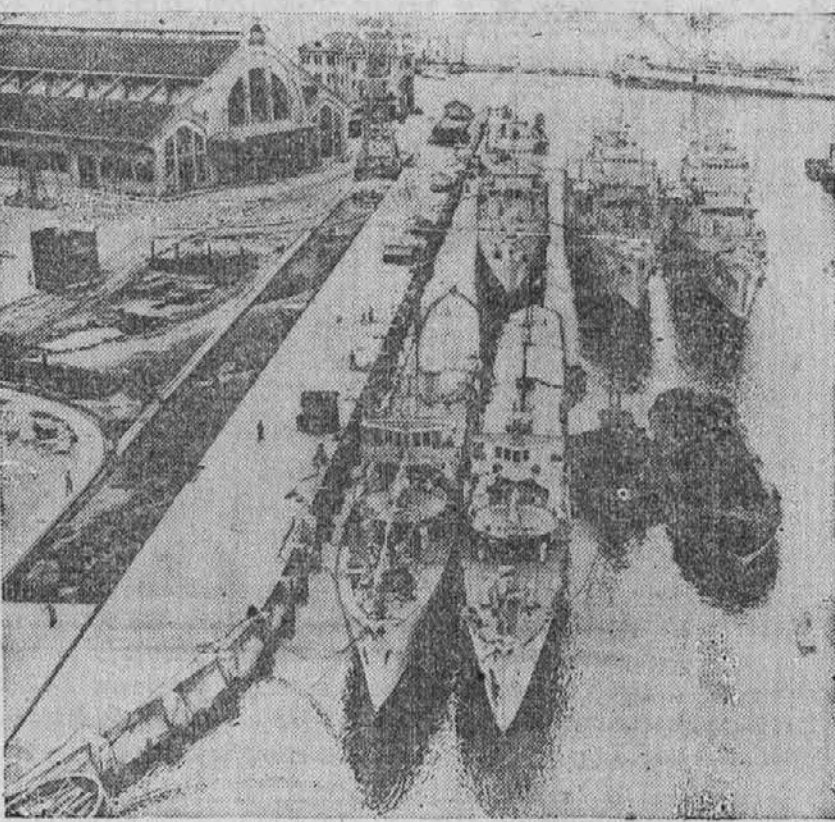
Na vrhu je poročnik Dean Hallmark iz Dallasa, Tex., ameriški letalca, o katerih poročajo Japonci, da so ju ujeli pri poletu na Tokio.

rajo povzpeli naši premogariji,
je notranjega značaja — ostro
pomanjkanje kurilnega olja, ki
je napravilo potrebo racionalizirati
kurilno olje v 30 državah. Pre-
mogariji se pozivajo na obram-
bo domov, stanovanj in pisar-
niških poslopij proti mrzlemu
vremenu v vzhodnih in srednje-
zadnjih državah in v distriktu
Columbia s tem, da nas pre-
skrbujejo s kurivom za ista, ka-
kor tudi za vojne industrije.

Dim iz gorečih oljnih tanker-
jev ob Atlantski obali je nas že
minulo spomlad svaril o krizi
kurilnega olja. Prizadevali smo
si na vse načine, da bi nadome-
stili zgube, povzročene po oši-
stvih podmornicah, ali s pribli-
žanjem zime je postalo jasno,
da moramo priti do racionaliza-
cije — namreč da delimo med
vse na pošten način karkoli olja
imamo na razpolago.

Hišni gospodarji in lastniki
poslopij, ki se kurijo z oljem, i-
majo pa priliko znižati nevar-
nost preteče neudobnosti. Ako
njihove kurilne peči so bile po-
prej na prenos, se morajo v
mnogih slučajih povrniti na pre-
nos brez velikih težav. Ako se
peči dajejo konvertirati, oni, ki
rabijo kurilno olje, bi morali
skrbeti za to, da njihova stano-
vanja ali poslopja bodo pridre-
ževala čim več mogoče gorkote
s tem, da zaprejo sobe, ki jih
ne rabijo, zagrevajo druge so-
be iz gorkote kuhinje, zamašijo
okna, izključijo prepihe. Druga-
če pa naj se privadijo na sobno
temperaturo 65 stopinj —
pri tem bodo naša stanovanja
še vedno bolj udobna kot milio-
ni stahovanj na Ruskem, Kitaj-
skem in drugje širom Združenih
narodov.

Razkladanje potrebščin na Guadalcanlu

Ameriški marini razkladajo potrebščine, ki so jih pripeljale na Guadalcanal ameriške ladje.

O bojih okoli mesta Konjice

Vesti posnete iz Paveličevega časopisa

Dopisnik lista "Hrvatski Na-
rod" je pred kratkim opisal ne-
katere boje v Hercegovini. Iz te-
ga poročila je videti, kako trdi
so bili boji v teh krajih, v kate-
rih pač ni govoriti o "vladanju"
Paveličevih oblasti.

"Prišli smo v Ožarac. Mesto
lepega kolodvora se dvigajo pred
nami od požara počrneli zidovi,
porušeni od razbojnikov. Od tu
pa do Sarajeva bomo našli
povsod na opustošene železniš-
ke postaje, na porušene hiše in
oplenjene trgovine. Meseca juli-
ja so partizani zavladovali od-
pa do Sarajeva.

"Prišli smo do Konjice. Ljudje
nam pripovedujejo o bojih, ki
so se odigrali v mestu in okoli-
ci. Že koncem junija so kmetje
iz Bijelinice pripovedovali o pu-
stošenju okolišnih krajev.

"Potem pa je prišel 3. julij,
ko so na vsej progji od Sarajeva
do Pazarica — Tarcina — Had-
žica — Bradina in drugih po-
staj, napadli partizani in so v
nočnem mraku gorele stavbe na
vsej tej progji. Dne 7. julija po-

polnoči so napadli mirno mesto
Konjice, na katero so se navali-
li s hriba Repavice. Ustaši 38.
napadalnega oddelka črne legi-
je, ki so branili mesto, so imeli
prenesti nepopisljiv udarec. —
Bombe so padale in obenem s
pokanjem pušk pošastno grmele
v črnom nočnem mraku. Čuti je
bilo povelja partizanov: "levo
krilo naprej — desno krilo na-
zaj — topovi na svoje mesto —
bataljon naprej . . . Razvila se
je ogorčena bitka.

"Mnogi ugledni vojniki 38. od-
delka črne legije so padli v tej
bitki. Požari so izbruhnili v ne-
katerih hišah, a zjutraj so par-
tizani napadli mesto samo, ka-
terito so oplenili in v njem poru-
šili najvažnejše zgradbe.

"S propagando so skušali vpli-
vati na prebivalstvo in je pridobi-
ti zase. Najzanimivejše je, da
so skušali uvesti novo metodo.
Širili so govorice, da ne bodo
storili nikomur nič zalega in da
ne bodo nikogar ubili. Pravo ču-
do je, da so usmrtili komaj de-
setorico oseb. Zato pa so odhe-
ali vse, kar so le mogli.

William Jeffers

Na gornji sliki je William Jeffers, direktor produkcije kavčuka, ki se nahaja na ogledu neke tovarne kavčuka v Akronu.

O položaju na Hrvaškem

London, 26. oktobra (Radio
prejemna služba). — London-
ski Times je priobčil daljši čla-
nek o položaju na Hrvaškem. V
Zagreb Gestapo ustrelila 10 o-
seb pod pretezo, da so pomagali
komunistom. Zaradi uboja ne-
kega nemškega častnika in nje-
govega pobočnika, so usmrtili
več hrvaških domoljubov, ki so
bili pobrani za talce. Upora
seveda to ne zaduši — te dni so
domoljubi zopet ubili ustaškega
uradnika. A na progji Zagreb-
Beograd pa se dogajajo vedno
nove sabotaže in prizadevanja
Nemcem velike skrbi in težave.

Marsikateri ukrepi so bili po-
ostreni in tudi obisk generala
Lohra pri dr. Mačeku je bil po-
svečen predvsem vprašanju, ka-
ko pridobiti hrvaški narod za
nacij-fašistično stvar.

Šele ko je hrvaški prvak od-
bil vse ponudbe, je Pavelić pre-
uredil svojo vlado, a tudi s tem
ne bo ničesar dosegel.

Pes-slepčev vodnik

Na sliki vidimo slepca Charlesa J. Kime-a in njegovega psa, ki ga povsod varno vodi in mu služi za oči.

Nova Paveličeva vlada

London, 30. oktobra (Radio
prejemna služba). — Izpremem-
be v Paveličevi vladi izvrstno
kažejo, kako osamljen je po-
glavnik v svoji neobstoječi "Ne-
odvisni".

Po odpustitvi dveh Kvaterni-
kov, ki sta bila stara pripadnika,
ideologa in sodelovalca pri a-
tentatu na kralja Aleksandra,
je moral poklicati čisto neznan
ljudi, ki bi se drage volje proda-
li komurkoli.

A prehrani načeljuje Neme-
c-Hitlerjanec, da bi Nemci zago-
tovo dobili levji del pridelkov in
najmastnejša goveda.

LIBERTY LIMERICKS

"War Bonds," said an an-
gler named Wade,
"Are the sportiest catch
I have made—
They'll save us our free-
dom
And then, when we need
'em,
They're good for more cash
than we paid!"

Help sink those Japanese
"fishermen"! Put a full
ten percent of your income
into War Bonds or Stamps,
every pay day. It's VITAL.
U. S. Treasury Department.

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

Mali oglasi

Naprodaj

je hiša s 8 sobami, na 10516
Hathaway Ave. 3 garaže. Cena
\$4,000, takoj se zahteva \$1,000.
Hiša je sedaj prazna. Vzemite
Superior karo do East 105 St.
Pokličite lastnika: W. R. BOW-
MAN, 3576 W. 159 St., Orchard
3458.

TRGANJE IN BOLEČINE V MISICAH?

Hitro pomoč dajte a Pain-Expeller-ju,
čudovitim mazilom, ki ga rabijo tisoči. Nad
18 milijonov prodanih steklenic je dokaz
njegove učinkovitosti. Zahtevajte pravilni
Pain-Expeller o šidom na
štetičnici.

PAIN-EXPELLER

General Electric
Magic Chef, Tappen in Grand
kuhinjske peči.
Imamo tudi Philco Radio.
Cene zmerne

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše
čevlje, pridite k nam. Vedno pr-
vovrstno delo. Popravljamo stare
čevlje ter imamo polno za-
logo finih, novih moških čev-
ljev. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo

Pohištvo in vse potrebščine

za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2978

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika,
bodi izveljevanje zob, polnjenje
zob in enako lahko dobiti v va-
še polno zadovoljstvo pri dr.
Zupniku, ne da bi zgubili pri tem
dost' časa. Vse delo je narejeno,
kadar vam čas pripušča. Urad-
ni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti

KNA 1970 poslojpe

STOP Scratching

For quick relief from itching caused by eczema,
athlete's foot, scabies, pimples and other annoy-
ing skin troubles, use cooling, medicated, liquid
D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula.
Greaseless and stainless. Soothes, comforts and
quickly calms intense itching. 35c trial bottle
proves it, or money back. Don't suffer. Ask your
druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

TO RELEASE FLOW OF LIVER BILE

Get a bottle of Kruschen Salts tonight.
Half an hour before breakfast, take as much
as will lie on a dime in a glass of water (hot
or cold) or in your morning cup of tea or
coffee and keep this up for 30 days. Kruschen
taken this way helps relieve such symptoms
as sick headaches, bowel sluggishness and
so-called bilious indigestion when due to in-
sufficient flow of bile from the gall-bladder.
You can get Kruschen, a famous English
formula made in the U. S. A., at any drug
store. You must be satisfied or money back.

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or
double your money back
When excess stomach acid causes painful, puffing-
ing gas, sour stomach and heartburn, doctors usually
prescribe the fastest-acting medicine known for
symptomatic relief—medicines like those in Bilt-
man's Tablets. No laxative. Biltman's Tablets restore a
city of doxies your money back or return it to you
if you are not satisfied.

Ako iščete delo?

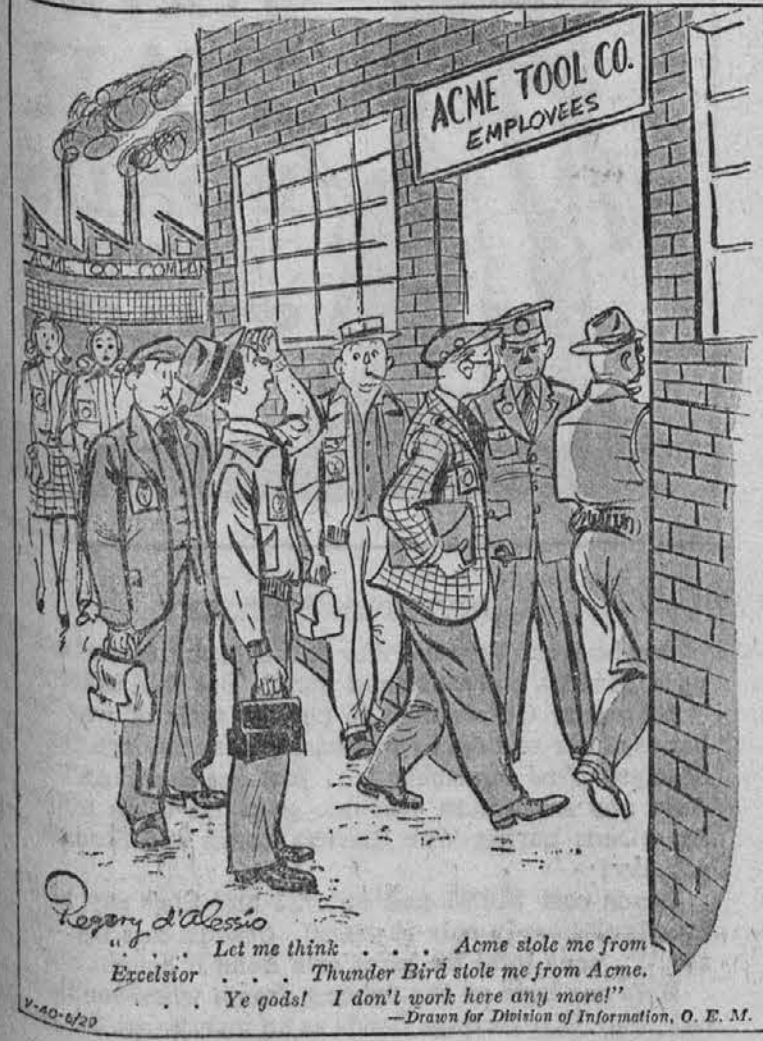
Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne
potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v
kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V
TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da
ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

Let me think . . . Acme stole me from
Excelsior . . . Thunder Bird stole me from Acme.
Ye gods! I don't work here any more!
—Drawn for Division of Information, O. E. M.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Njuno življenje v razpadajočem gradu, kjer sta bila nasla zaveze, je bilo zelo enolično. Marija Walewska, ki so jo bili vsi ti dogodki pretresli in zbegali, je tu polagoma spet nahajala sebe.

Napoleon jo je zjutraj zapustil, da se je z Berthierjem, Maretom ali Savaryjem lotil dela. Opoldne sta skupaj obedovala. Sobar Constant jima je stregel pri majhni mizi. Nato je prišel Duroc. Marija Walewska mu izprva ni zaupala; zdaj ga je pa čislala, in njegova molčeča, časih nekoliko osorna, a zvesta nray ji je bila po godu. Pomagal je Napoleonu pri urejanju poročil iz Francije, ki jih cesar zdaj ni več pregledoval z Maretom, da se je mogel dalj časa pomuditi pri Mariji.

Tako so počasi in mirno minevale ure. Marija je brala ali vezla. Napoleon si je delal izpiske iz poročil svojih ministrov ter metal svežnje spisov in delovne knjige poleg sebe na tla. Velik ogenj iz drv je plapolal v visokem kamninu. Časih je Napoleon zamišljen vstal, odrinil papirje z nog, napravil nekaj okrajkov, se skozi okno ozrl na pokrajino, ki jo je še odeva sneg, se nato pogrel pri ognju in poljubil Marijo.

Zdaj je bila dovzetna za te dokaze njegove nežnosti. Ljubila ga morda še ni, a zdaj, ko je živela z njim v tako tesni skupnosti, ga je bila spoznala. Občudovala ga je še vedno, le občutek, da je njegov plen, je ni več tolikan motil. Napoleon je pogosto napadala ožotnost, ki ji ga je delala posebno bližnjega. V takšnih trenutkih se je pritoževal nad osamljenostjo ljudi njegove vrste in nad tem, da najde njegova potreba po krepkem zaupanju in poštenim vdanosti tako malokdaj zadoščenje. Marijo Walewsko je bil pa pregledal, in pogosto se je delal bolj razočaranega, kot je v resnici bil, ker mu je dobro delo videti, kako globoko so jo presunjale njegove tožbe in kako so se njene oči tem bolj ljubeče upirale vanj.

Tako sta minila april in maj. Cesar je bilo samo nekajkrat odsoten, kadar je moral k prednjim stražam. Več srečnih bojev mu je bilo vrnilo zaupanje. Gdansk se je bil vdal Lefebvru. Novi pričetek vojevanja je bil pred durmi.

Dne 6. junija se je Napoleon pridružil armadi. In spet je udaril po bliskovo. Dne 14., na obletnico bitke pri Marengu, je uničil Ruse pri Friedlandu. Car Aleksander je s svojo razbito

gardo brez topništva in brez zastav pobegnil čez Njemen.

Zvečer po bitki je Napoleon pisal Mariji Walewki kratko pismo:

"Potolkli smo sovražnika. Mir se kaže na obzorju. Mislim nate. Ljubim te."

Mir je bil v resnici neogiben. Aleksander je bil od Napoleona nekega veleumja kakor oslepljen in ga je prosil za snidenje. Tilža... V nekaj dneh sta zgradila pogodbo in razdelila Evropo. Aleksander naj bi vladal od Vzhodnega morja do grškega otočja, Napoleon pa gošpodoval zahodu. Saški kralj je postal veliki vojvoda varšavski. Poljsko so iz ozira na Rusijo le deloma obnovili. Polovica njenih nekdanjih pokrajin je ostala avstrijska ali ruska.

Ta novica je Marijo Walewsko silno potrla. Zmaga pri Friedlandu jo je bila navdala z nezmernimi upi. V duhu se je že videla pred popolnim uresničenjem svojih sanj. Tilža jo je okrutno zdramila v resničnost. Njen strastni slovanski značaj je vzplamenil. Preklinjala je Napoleona, ki jo je bil prevaril, in samo da bi mu zabrušila ta očitek v obraz in za zmerom končala z njim, je odpotovala za njim v Kraljevec.

V treh dneh, ki sta jih tam prebila drug z drugim, je Napoleon podvojil svojo nežnost in vnemo. Stori je celo, česar ni bil še nikoli storil ženski na ljubo: dajal ji je pojasnila, ji razlagal svoje politične razloge, ji razvijal svoje načrte. Da bi jo ohranil in prepričal, ji je odkrival tajne nagibe svoje dozdnevne zmernosti.

Zmagovalec je sicer bil, a Rusija je bila prej ko slej nevarna, in Napoleon je potreboval miru. Potreboval ga je, da stare angleški odpor. Aleksander ne bi bil nikoli privolil v obnovo Poljske pod njenim starim imenom in v njenih starih mejah.

Velika vojvodina varšavska je bila jedro, okrog katerega naj bi se v bodoče zbirale pokrajine, ki zdaj niso bile dosegle svobode. To obnovo je se je moralo vršiti korakoma, da bi bilo trajno. In vobče! Mar ni imel še dovolj časa pred seboj? Najprej je bilo treba sprijazniti Evropo s tem, da stopa Poljska spet v družbo narodov. Ščasoma bo že dobila svoje mesto in svoj pravi obraz. V tem oziru naj se Marija Walewska zanese nanj. Tako varnost cesarstva, kakor želja, ustreči Mariji, mu neogibno narekuje, da ji prej ali slej podari domovino v njeni stari podobi.

S tem zatrdili in obljubami je potolažil razočaranje Marije Walewske. Spet je jela verovati in upati. Treba je bilo potrpeti; torej bo potrpela. Treba je bilo čakati; torej bo čakala. Kje? Na Poljskem, med tem ko se bo Napoleon skozi Nemčijo vračal v Francijo? V to ni privolil. Hotel je, naj gre z njim ali vsaj prej ko mogoče pride za njim. Uprla se je ter izjavila, da pojde v Walewice in bo tam živela sama zase. Tedaj se je Napoleon vdal napadu svoje ihtljive, divje jeze. Zgrabil jo je za roke in surovo krilnil nanjo:

"Prideš. Moraš priti. Jaz tako hočem!"

Nato je s solzami v očeh dodal:

"Kaj ne veš, da ne morem več živeti brez tebe?"

In spet je odnehala. Hotela je ostati nekaj tednov pri materi, med tem ko bi cesar obiskal gornjo Italijo, kjer so ga

Premier iz Ontario

Gordon Conant, ki je bil te dni zaprisežen kot premier vlade v Ontario.

Junak

Mornariški poročnik Heneberger (na desni) pripoveduje admiralu Chesterju Nimitzu podrobnosti o boju, v katerem je bila pogreznjena ameriška križarka Quincy.

pričakovali, nato pa priti na Francosko.

Prišli mu je morala, da izpolni to obljubo.

Sicer pa ne bi bilo treba prisege... Prišla bo, kiti zdaj ga ljubi. Ona, ki se ga je izprva tolikanj bala in se mu nato podvrgla samo iz upanja, da bo s svojim obsodbe vrednim padcem junaško kupila domovini odrešenje, se zdaj ne obotavlja več, niti več ne obžaluje. Ob ognju cesarjevih besed in njegovih trpkih milovanj se je vnela kri te hčere severa, ki ji je bila ljubezen še nova. Zdaj ljubi Napoleona; ljubi ga strastno, sama od sebe, za zmerom.

In njemu je v najlepše zmagoslavje zavest, da je ta mlada, nežna, ponosna in zvesta žena, ki se njene roke toli mlo ovijajo njegovega vratu, v bodoče njegova, iz svoje volje, brez računanja, brez častihlepa; da ga hoče samo gledati in biti odvisna od njegovih želja.

Kolikanj jo ljubi zaradi tega tudi oni! Kolikanj jo bo zmerom ljubil! Oni, ki je vse imel, samo tega še ne, in ki je morda že obupoval, da bi to kdaj dosegel — on čuti pijanost, ki mu stopa v trezno, močno glavo, kadar koli pogleda Marijo.

Fouche

Bilo je nekaj dni po sprejemu Marije Walewske pri cesarici v Tuilerijah. Čeprav je bila ura šele enajst, je bila grofica že povsem oblečena. Pravkar je bila napisala pismo cesarju, ki ji je bil sporočil, da ne utegne priti prej kakor jutri.

Nedaleč od nje je ležala v podkrožnem oknjaku na zofi, pogrtnjeni s krasnimi kožami belih medvedov, kneginja Pavlina, njena gostiteljica in prijateljica. Bila je oblečena v pisano tenčico in je imela še čipkasti nočni čepec na glavi.

Danes je bil spet eden njenih muhastih dni. Zatrjevala je, da ne zmore niti koraka, a vendar je hotela imeti ljudi okrog sebe. Zato se je bila dala v naslanjač zanesti k Mariji Walewki. Že celo uro je zdaj veselo kramljala ter pripovedovala grofici Walewki, ki jo je raztreseno poslušala, sto in sto zabavnih zgodbic z dvora in iz pariške škandalne kronike.

Pavlina je bila v svoji obleki in svojih muhah izbirnejša od princeze starega rodu in zaničnejša od kreolke. Tako se

Sodelovanje z zavezniškimi narodi

V sodelovanju z mornarico zaveznikov povečuje Brazilija svojo mornarico ter je prevzela nase velik del pozornosti in borbe proti podmornicam osi. Zadnje tri ladje na sliki so trije novi rušilci, v ospredju pa sta dva rušilca starejšega tipa.

William M. Jeffers pred senatnim odborom

Nedavno je nastopil pred senatnim odborom William M. Jeffers, ki je razvil svoje načrte, kako bi se nadomestilo bombaž z rajonom. Jeffers je na skrajni desnici.

je čudno razlikovala od Marije Walewske, ki je bila — po Napoleonovih besedah — preprosta in vrla kakor kateri koli njegovih grenadirjev. A dobri tovarišici sta bili v kljub temu: visokost je znala ne glede na svoje nore nagone čislati resnična čustva, in Marija Walewska je čutila, da ume biti Bonapartova razvajenka tudi plemenita in pogumna.

Budoar, v katerem sta bili, je bil — kakor vsa palača — od najimenitnejših umetnikov tistega časa nezaslišano bogato opremljen; stene so bile opete s svetlorjavo svilo, pretkano s srebrnimi kronami, sedeži iz sandalovine in vloženi s slonovo kostjo in bronom, preproge stekane v kraljevski tkalnici v Chaillotu po Pavlininih lastnih vzorcih, ki jih je bila na srečo pregledal umetnik. Na desetih krajih so bila nameščena zrcala, v katerih se je odbijala prijetna svetloba dveh visokih oken, ki sta gledali v park.

V sobani je bilo zelo toplo. Dišeča drva so žarela v kamnu. Vsi člani rodbine Bonaparte so bili zmrljivi, najbolj pa Navlina. Niti za trenutek se ni mogla ločiti od svoje zlate grelnice, v katero so bile umetno vrezane poljubljajoče se golobje dvojice.

Pravkar je bil nekdo rahlo potrkal na vrata. Stara Daša, zvesta spletna Marije Walewske, ki se ob njenem odhodu s Poljskega ni bila mogla ločiti od nje, je na pol odprla vrata, šepetaje izpregovorila z lakejem nekaj besed in stopila k svoji gospe.

"Policijski minister vpraša, ali mu more njena prevzišenost dovoliti razgovor."

"Fouche?" je vzkliknila kneginja Borgheska. "Kaj išče tu?"

"Morda ga pošilja cesar... Če visokost dovolite, da ga sprejemem —?"

"Si, ti," je vzkliknila Pavlina, ki je pritrjevala samo po italijansko. "Treba ga je sprejeti, Marija. Prevpliven je, da bi ga smeli zavrniti. Toliko reči ve in njegova beseda toliko zaleže pri cesarju, da se mu ni dobro zameriti. Tudi jaz sem z njim prijazna, čeprav mi ne ugaja Bog si ga vedi kako. Sprejmite ga tu zraven v malem salonu. Vrat pa ne zaprite. Tako bom mogla — upam vsaj — odtod vse slišati. A pazite se; bodite previdni v vsem, kar rečete."

Nato je zazehala. Utrujena od tolikšnega napora, se je spet zleknila po svojih medvedjih kožah.

Policijski minister je nastopil povsem neprisiljeno, kakor prijatelj, ki ga še nimaš za zaupnika, ki si pa vendar prizadeva, da bi to postal. "Madame," je rekel, "prišel sem vam poročat o nalogi, ki sem jo dobil od cesarja in od vas Mislim, da sem nael hišo, ki bo hkratu ustrezala vašemu okusu in cesarjevemu namenu."

"Oh, res," je rekla Marija Walewska, "čisto sem bila pozabila..."

Fouche se je nasmehnil. — Pri njem je bil nasmeh samo bežen zmrljaj.

"Preradi pozabljate vse, kar je važno za vašo udobnost, madame. Na srečo vas cesar ne pozablja in takisto ne prijatelji — mislim, da sem izmed prvih in najboljših — ki so tako srečni, da vam smejo služiti."

Marija Walewska se mu je zahvalila s prigrbom glave.

"Skoraj osramoečna sem," je rekla, "ko vidim, da tisti minister, ki ima v državi največ posla, zapušča toliko resnejše opravke in mi posveča svoj čas."

"Ne skrbite, madame, nobene dolžnosti ne zanemarjam. To ni moja navada. Priznam pa, da me vse, kar zadeva vas in kar je zaradi tega tako važno za cesarja, navdaja z najodkriteljšim zanimanjem. Hiša, ki

sem si jo osebno ogledal ob Antinski cesti v mirni četrti s senčnimi vrtovi, je in čedna; ima vrt, zadaj pa dvorišče, gled je na Houssayevo cesto na majhno zagato, kjer vozovi čakajo, ne da bi pozornost. Cesar, ki sem govoril z njim, je rekel, kupim. Vendar sem vas prej obvestiti in sprejeti ukaze."

"Kar je cesarju po vsekako tudi meni prav," jala Marija Walewska; sem pa prepričana, da ste izbrali."

(Dalje prihodnjic)

SERVE AND
DESERVE

U. S. CITIZENS
SERVICE CORP.

ASK YOUR LOCAL DEFENSE CO.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek.

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo radi volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev

Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

FOR VICTORY

INVEST IN VICTORY!

Our boys can take the War to the enemy, if we back them up with ships and tanks and guns! But that takes money. Help your Government to put the tools of war into the hands of our soldiers by purchasing War Savings Bonds and Stamps. And remember... just one Bond can't lick the Axis any more than just one gun! It takes millions of Americans buying War Savings Bonds and Stamps every day!

Bonds cost \$18.75 and up... and they pay you back one-third more in only 10 years! Stamps cost 10¢, 25¢, and up... soon total the price of a Bond if bought regularly. Help our boys on the fighting fronts wherever they may be! Buy War Savings Bonds as an investment for yourself and your country.

G-NASHING
the
AXIS
by
GODEN NASH

Buy your stamps a dime
at a time,
Or a quarter, or even a
dollar,
Whichever you don't
hurt this rhyme,
Hitler's the one who'll
holler.

Illustration by G. Crockett.
BUY WAR BONDS
AND STAMPS

U. S. Treasury Department.

"WHAT'S
YOUR
NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj
LOUIS ADAMIČ

Cena knjige je \$2.50 in nabavite si jo
lahko v našem uradu.